

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО; ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

УДК 347.7:346.2

DOI 10.36919/3041-1149(Print).10.2025.37-43

В. К. Антошкіна,

доктор юридичних наук, доцент,

професор кафедри права,

ПВНЗ «Європейський університет»

email: v.antoshkina@e-u.edu.ua

ORCID 0000-0003-2136-3073;

О. А. Рассомахіна,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри права,

ПВНЗ «Європейський університет»

email: olha.rassomakhina@e-u.edu.ua

ORCID 0000-0003-2862-8169

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІСЛЯ СКАСУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

У статті досліджено правове регулювання комерційних суб'єктів господарювання в Україні в контексті скасування Господарського кодексу України та запровадження Закону України від 9 січня 2025 року № 4196-ІХ. Проаналізовано правосуб'єктність юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців, їхні організаційно-правові форми, порядок перетворення державних і комунальних підприємств у корпоративні структури (АТ / ТОВ), а також механізми переходу майна, прав і обов'язків правонаступникам. Розглянуто зміни у сфері договорів оренди комерційної нерухомості та використання земельних ділянок, підкреслено потребу в адаптації установчих документів і договорів до нових умов.

Показано, що трансформація правового середовища спрямована на уніфікацію правового статусу комерційних суб'єктів, прозорість управління державними та комунальними активами й забезпечення стабільності та передбачуваності господарської діяльності в умовах реформування законодавства.

У процесі дослідження застосовувалися загальнонаукові та спеціально-юридичні методи пізнання, національне законодавство та аналітичні матеріали.

Ключові слова: *правове регулювання, трансформація законодавства, правовий статус, правосуб'єктність, господарська правоздатність, господарська компетенція, відповідальність, господарська діяльність, комерційна діяльність, підприємництво, юридична особа, суб'єкти господарювання, організаційно-правова форма, економічна автономія суб'єкта.*

Постановка проблеми та її актуальність. В умовах активного економічного розвитку та появи нових форм і механізмів господарювання особливого значення набуває дослідження та правильна інтерпретація існуючих правових інститутів. Особливо актуально це для **комерційних суб'єктів господарювання** – різновиду суб'єктів господарювання, діяльність яких спрямована на отримання прибутку і які є основними учасниками господарських відносин в Україні та за кордоном. Масовість їх створення та активне функціонування підтверджують практичну значущість цих суб'єктів у сучасній економіці.

Водночас у практичній діяльності комерційних суб'єктів господарювання часто виникають помилки в розумінні їхньої правосуб'єктності, коли вона зводиться лише до правосуб'єктності засновників, учасників або органів управління. Такі неточності зумовлені низьким рівнем правової культури та обізнаності учасників господарських відносин, що ускладнює ефективну реалізацію прав та обов'язків юридичних осіб [5, с. 175]. Особливість правосуб'єктності комерційних суб'єктів господарювання полягає в її залежності від установчих документів, рішень органів управління та норм чинного законодавства. Ця специфіка потребує глибшого теоретичного аналізу й практичного осмислення, оскільки без належного розуміння правового статусу та компетенції суб'єктів господарювання ускладнюється здійснення ними господарської діяльності та захист прав учасників комерційних угод.

Актуальність дослідження зумовлена системними змінами законодавства після скасування Господарського кодексу України, яке регулює порядок створення та функціонування комерційних суб'єктів господарювання. Сучасні реалії господарювання потребують адаптації правового регулювання до нових умов, ефективного врегулювання конфліктів і забезпечення реалізації корпоративних і майнових прав юридичних осіб. Це зумовлює потребу в науковому аналізі змін у правовому статусі, компетенції та механізмах реалізації прав і обов'язків комерційних суб'єктів господарювання в сучасних умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз свідчить про актуальність обраної теми. Питанням правосуб'єктності фізичних та юридичних осіб уже тривалий час приділяється увага представниками правової науки. Окремі аспекти господарської правосуб'єктності були предметом дослідження таких науковців, як О. А. Беляневич, О. М. Вінник, В. К. Мамутова, Г. В. Пронська, В. С. Щербина. Сьогодні питання господарської компетенції акціонерних товариств висвітлює О. В. Гарагонич [1]. Правосуб'єктність товариств з обмеженою відповідальністю розглядає у своїй публікації В. Ю. Цьомра [5]. Вважаємо ці дослідження актуальними та вагомими, зважаючи на мінливий характер законодавства в цій сфері. Результати робіт зазначених авторів свідчать про досить складний характер правових проблем, пов'язаних із реалізацією правосуб'єктності комерційних суб'єктів господарювання.

В умовах постійної невизначеності та нестабільності суспільного життя теоретико-практичні дослідження правового статусу комерційних суб'єктів господарювання залишаються актуальними. Як у науці цивільного права, так і у науці господарського права досі бракує комплексного та системного підходу до питання правового регулювання правового статусу комерційних суб'єктів у сучасних умовах.

Метою статті є дослідження особливостей правового регулювання правосуб'єктності комерційних суб'єктів господарювання в умовах скасування Господарського кодексу України; аналізування відповідних змін і новел у законодавстві, що впливають на функціонування, компетенцію та договірні відносини цих суб'єктів. Також маємо звернути увагу на практичні аспекти реалізації їхніх прав і обов'язків.

Виклад основного матеріалу. Комерційні суб'єкти господарювання в Україні – це суб'єкти, які здійснюють господарську діяльність з метою отримання прибутку, мають відокремлене майно та несуть відповідальність за свої зобов'язання. До них належать юридичні особи та фізичні особи-підприємці (ФОП), зареєстровані як суб'єкти підприємництва, а також відокремлені підрозділи юридичних осіб – філії та представництва. Юридичні особи можуть мати різні організаційно-правові форми й форми власності, серед яких товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ), акціонерне товариство (АТ) та інші господарські товариства. Фізичні особи-підприємці – це громадяни, іноземці або особи без громадянства, які здійснюють підприємницьку діяльність на підставі державної реєстрації.

Відповідно до Цивільного кодексу України та законодавства передбачено створення підприємницьких товариств різних типів, що функціонують з метою отримання прибутку та його розподілу між учасниками. До них належать повні й командитні товариства, товариства з обмеженою або додатковою відповідальністю, акціонерні товариства, виробничі кооперативи, а також комерційні сільськогосподарські кооперативи та їх об'єднання. Окремо Закон України від 9 січня 2025 року № 4196-ІХ «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб

окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» виділяє об'єднання юридичних осіб комерційного характеру: асоціації, корпорації, консорціуми, концерни.

Так, інститут комерційних суб'єктів господарювання формує правову основу для розвитку бізнесу в Україні, поєднуючи власність, організаційно-управлінські елементи та їх правовий статус і правосуб'єктність.

Правосуб'єктність комерційних суб'єктів господарювання визначає їх здатність діяти на ринку як самостійним учасникам, володіти активами, укладати угоди та брати на себе економічні ризики, що є однією з основ ринкової економіки. Вона охоплює правоздатність, дієздатність і деліктоздатність. Правоздатність передбачає змогу мати права та обов'язки, наприклад право власності або право укладати угоди; дієздатність забезпечує можливість самостійно реалізовувати ці права та обов'язки, зокрема підписувати договори та вчиняти господарські операції; деліктоздатність полягає в спроможності нести юридичну відповідальність за порушення своїх зобов'язань. Ключові ознаки комерційних суб'єктів охоплюють мету діяльності: отримання прибутку або інших економічних вигод; наявність відокремленого майна, юридично відокремленого від майна засновників чи учасників; господарську компетенцію – сукупність прав та обов'язків, що визначає їхню діяльність; відповідальність, що реалізується в межах майна суб'єкта господарювання. Отже, правосуб'єктність є фундаментальною характеристикою комерційних суб'єктів, яка забезпечує їх самостійність і ефективність у здійсненні господарської діяльності.

З 28 серпня 2025 року набрав чинності Закон України від 9 січня 2025 року № 4196-ІХ «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» (далі – Закон № 4196), який суттєво трансформує правове регулювання комерційної діяльності, запроваджуючи трансформацію системи організаційно-правових форм і змінюючи механізми правосуб'єктності. Закон № 4196 скасував Господарський кодекс України (далі – ГКУ), що означає відміну значної частини спеціальних господарсько-правових норм. Відповідно, регулювання комерційної діяльності, правосуб'єктності, договірних і корпоративних відносин, а також майна переходить до загальних норм цивільного, корпоративного й спеціального законодавства. Така зміна уніфікує правове поле та створює єдину систему для всіх комерційних суб'єктів.

Як слушно зауважує О. Головацький, Господарський кодекс України, прийнятий 2003 року, був спробою систематизувати господарські відносини, проте швидко виявився проблемним і зумовив потребу в його скасуванні [2]. Основні причини полягали в суперечності з Цивільним кодексом України, що створювало невизначеність у визначенні прав та обов'язків сторін у договорах і спорах; значній кількості бланкетних норм, які лише відсилали до інших законів і не давали самостійного регулювання; а також у збереженні радянських підходів до управління державним майном (право господарського відання, право оперативного управління), що не відповідало сучасним ринковим принципам приватної власності. Крім того, скасування ГКУ було обумовлено потребою в **узгодженні національного законодавства з правом ЄС**, зокрема в частині корпоративного управління, прав суб'єктів господарювання та прозорості операцій з державними активами, що забезпечує інтеграцію української системи в європейський правовий простір.

Основним нормативним актом, що визначає правосуб'єктність комерційних юридичних осіб після втрати чинності Господарським кодексом України стали Цивільний кодекс України та спеціальні закони у сфері господарювання [4]. Проблема трансформації правосуб'єктності комерційних суб'єктів господарювання полягає в поєднанні збереження їхньої самостійності та автономії з новими підходами до регуляції, що базуються на Цивільному кодексі України, спеціальних законах і договірних відносинах.

Закон № 4196 забороняє реєстрацію нових юридичних осіб у застарілих формах, передбачених ГКУ: державного підприємства (державного комерційного підприємства, державного некомерційного підприємства, казенного підприємства), комунального підприємства (комунального комерційного підприємства, комунального некомерційного підприємства), спільного комунального підприємства,

приватного підприємства, іноземного підприємства, дочірнього підприємства, підприємства об'єднання громадян (релігійної організації, профспілки) (ч. 1 ст. 13). Існуючі суб'єкти зобов'язані впродовж перехідного періоду або змінити організаційно-правову форму на одну з актуальних (ТОВ, АТ), або пройти процедуру ліквідації. Це сприяє уніфікації правового статусу комерційних суб'єктів і спрощує класифікацію суб'єктів господарювання. Закон № 4196 передбачає трирічний перехідний період до 28 серпня 2028 року для приведення форм власності, статутів, структур управління та корпоративних документів у відповідність до нових норм. Упродовж цього часу діють спеціальні положення, що забезпечують стабілізацію діяльності підприємств, збереження правонаступництва, ліцензій, гарантії контрагентам і захист прав кредиторів.

Оскільки Закон України від 9 січня 2025 року № 4196-ІХ «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» передбачає обов'язкове перетворення державних комерційних підприємств і комунальних комерційних підприємств, спільних комунальних підприємств у господарські товариства впродовж шести місяців з дня введення цього Закону в дію, це неминуче призведе до зміни організаційно-правових форм і структури управління державним майном. Активи таких підприємств переходять у власність державних або комунальних акціонерних товариств чи товариств з обмеженою відповідальністю, що означає трансформацію форми власності в її корпоративний різновид. У випадках ліквідації, які також передбачені Законом, можливе подальше відчуження активів, зокрема в межах процедур приватизації, якщо таке рішення буде ухвалене уповноваженим органом. Якщо орган, який здійснює управління державним майном, не затвердив передавальний акт, а нова юридична особа- правонаступник державного підприємства так і не була зареєстрована у визначений цим Законом перехідний період, то Кабінет Міністрів України ухвалює рішення передати єдиний майновий комплекс такого підприємства до управління Фонду державного майна України.

Закон № 4196 передбачає прозорі механізми управління державною та комунальною власністю під час трансформації підприємств у корпоративні суб'єкти господарювання. Операції з активами здійснюються через відкриті майданчики, зокрема Prozorro.Sales, що забезпечує відкритість і контроль за рухом державних ресурсів. Так, цей Закон встановлює баланс між трансформацією підприємств у корпоративні форми та збереженням державного контролю над ключовими активами, забезпечуючи прозорість, законність та ефективність управління.

Скасування Господарського кодексу України зумовлює поступову зміну підходів до регулювання орендних відносин у сфері комерційної нерухомості. Договори оренди, укладені до втрати чинності ГК України, продовжуватимуть діяти на попередніх умовах упродовж усього строку їхньої чинності, що тимчасово убезпечує орендарів від різких змін правового режиму. Водночас під час продовження строку договору чи укладення нових правочинів сторони повинні адаптувати їхній зміст до вимог Цивільного кодексу України, який нині є основною базою для регулювання орендних правовідносин. Як слушно зауважує А. Шабельников, норми Цивільного кодексу України на сьогодні не містять деталізації умов договору оренди у сфері господарських відносин, що може викликати певні складнощі на практиці [6]. Відсутність у ЦК України спеціалізованих норм щодо особливостей оренди комерційних об'єктів зумовлює потребу в більш детальному договірному врегулюванні: чіткому визначенні об'єкта оренди, режиму його використання, умов розподілу відповідальності щодо отримання дозвільних документів, дотриманні вимог екологічного, протипожежного та трудового законодавства. Крім того, бізнес має враховувати можливість застосування жорсткіших штрафних санкцій за неналежне виконання зобов'язань, оскільки договір набуває більшого значення як інструмент захисту прав сторін. Тому суб'єктам господарювання потрібно ретельно узгоджувати умови договорів із нормами ЦК України та передбачати положення, що враховують особливості комерційної нерухомості, включно з порядком використання амортизаційних відрахувань, режимом доступу до приміщень, технічними характеристиками об'єкта тощо.

Як зазначає Н. Щербакова, скасування Господарського кодексу України та зміни в земельному законодавстві з 28.08.2025 істотно впливають на порядок користування земельними ділянками

державними та комунальними підприємствами, вимагаючи аудиту прав на землю, належного оформлення реорганізації та адаптації установчих документів до нових умов [7]. Так, змінами до законодавства, які вносить Закон № 4196, децю розширено перелік суб'єктів постійного користування земельними ділянками, уточнено режим земель оборони, запроваджено нову підставу припинення користування землею, а також встановлено механізм переходу з постійного користування на оренду в разі перетворення державних чи комунальних підприємств у ТОВ / АТ. Перехід майна, прав і обов'язків правонаступникам, охоплюючи право на землю, здійснюється за загальними правилами реорганізації (ст. 120-1 ЗКУ). Новий порядок вимагає від суб'єктів господарювання своєчасного звернення щодо оформлення оренди, адже недотримання процедури може призвести до втрати земельних ділянок і їхньої передачі на торги.

Майбутні перспективи розвитку господарського законодавства в Україні пов'язані з поступовою трансформацією правового регулювання бізнесу та майнових відносин. Скасування Господарського кодексу України є важливим і вагомим першим кроком у цьому процесі, однак однієї лише відмови від застарілих норм замало для забезпечення ефективності правового середовища. Для реального прогресу доцільною є розробка сучасного кодифікованого господарського закону [2], який би гармонізував національне законодавство з європейськими стандартами й реально відповідав потребам бізнесу та суспільства. Лише комплексний підхід до реформ господарського законодавства, що поєднує скасування застарілих норм із створенням сучасної кодифікації, дасть змогу досягти довгострокової економічної ефективності та правової передбачуваності для всіх учасників ринку.

Висновки. Після скасування Господарського кодексу України основними регуляторами відносин у сфері господарювання, зокрема правосуб'єктності комерційних суб'єктів, стануть Цивільний кодекс України, який регулює майнові та корпоративні відносини, а також спеціальні закони України: «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», «Про акціонерні товариства», «Про публічні закупівлі», «Про оренду державного і комунального майна», «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності», «Про управління об'єктами державної власності» тощо. Ці акти визначають порядок створення, управління, відповідальності та корпоративні права й обов'язків суб'єктів господарювання, замінюючи спеціальні норми ГКУ.

Правосуб'єктність комерційних суб'єктів господарювання все більше зазнає регулятивного впливу Цивільного кодексу України, спеціальних законів та договірних відносин, де бізнес самостійно визначає правила гри. Державні та комунальні підприємства реорганізуються в ТОВ, АТ або інші корпоративні форми, водночас відбувається перехід від жорсткої державної регуляції до саморегуляції бізнесу з акцентом на автономію волі та договірне регулювання. Це сприяє зменшенню бюрократичного навантаження, уніфікації форм власності та підвищенню гнучкості управління господарською діяльністю.

Скасування ГКУ та переорієнтація на регулювання підприємництва нормами приватного права посилюють значення договірної автономії: дедалі більше аспектів господарських відносин – обсяг прав та обов'язків сторін, порядок відповідальності й санкції – визначаються безпосередньо в договорах. Відтак договір стає основним інструментом впорядкування та управління комерційними відносинами.

Хоча регулювання діяльності суб'єктів господарювання дедалі більше ґрунтується на загальних нормах приватного права, це не призводить до зникнення господарської компетенції. Вона трансформується та проявляється через обсяг майнових, організаційних і управлінських повноважень суб'єктів, закріплених у статуті, корпоративних актах і спеціальному законодавстві. Отже, фокус на відокремленому майні в цивільному праві не заміщує компетенцію, а є її складовим елементом.

Скасування вимоги ч. 3 ст. 64 ГКУ щодо обов'язковості наявності штатного розпису не означає втрати цього обов'язку для всіх юридичних осіб [3]. Штатний розпис продовжує залишатися вагомим елементом організації праці, оскільки його обов'язковість впливає з трудового законодавства, підзаконних актів і практики застосування норм про оплату праці. Так, обов'язок мати штатний розпис для юридичних осіб загалом не зникає, а лише переходить із сфери господарсько-правового регулювання в площину трудового права.

Скорочення кількості спеціальних норм і перехід до загальних норм приватного права сприяє спрощенню регулятивних механізмів і порядку здійснення господарської діяльності. Ефективність і результативність комерційної діяльності дедалі більше залежить від якості правочинів і належного договірної врегулювання відносин між суб'єктами господарювання. Відповідальність за наслідки господарської діяльності дедалі більше покладається на сторони господарських угод і договорів та залежить від їхніх господарських рішень.

Обов'язкові законодавчі процеси реорганізації державних та комунальних підприємств у товариства неминує викликають зміни в структурі власності: державні активи переходять у власність державних або комунальних АТ і ТОВ, а в разі ліквідації потенційно можуть виникати процеси зміни форм власності та приватизації. Втрата юридичної чинності певних вимог ГКУ зменшує обсяг адміністративних обмежень і регуляторного тиску на бізнес, сприяючи підвищенню гнучкості та автономії комерційних суб'єктів у здійсненні господарської діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гарагонич О. В. Реалізація господарської компетенції акціонерних товариств через систему уповноважених органів. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 5. С. 127–131. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b4311123-f026-4334-b06e-29a44513a48d/content>
2. Головацький О. Скасування Господарського кодексу: про що новий закон та як він вплине на роботу бізнесу? / Портал LIGA ZAKON. 2025. 3 лютого. URL : <https://surli.cc/swjqws>
3. Гуль Т. Штатний розпис з 28.08.2025: що зміниться / *Темінар* : онлайн-платформа. 2025. 22 серпня. URL : <https://7eminar.ua/news/5910-statnii-rozpis-ta-struktura-pidprijemstva-z-28082025-shho-zminitsya>
4. Оцоколич В. Господарський кодекс втратив чинність: суть реформ та ключові зміни для юросіб / Портал LIGA ZAKON. 2025. 9 вересня. URL : <https://surli.cc/mqlipe>
5. Цьомра В. Ю. Правосуб'єктність товариства з обмеженою відповідальністю: складові, особливості та практичні аспекти. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 1. С. 175–179. DOI : <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-1/37>
6. Шабельніков А. Скасування Господарського кодексу: як адаптувати договори оренди комерційної нерухомості до норм ЦК / Портал LIGA ZAKON. 2025. 30 червня. URL : <https://surli.cc/asqjmb>
7. Щербакова Н. Як скасування Господарського кодексу вплине на земельні відносини та права на землю? / Портал LIGA ZAKON. 2025. 8 серпня. URL : <https://surli.cc/yoolns>

REFERENCES

1. Garagonych, O. V. (2016). Realizatsiia hospodarskoi kompetentsii aktsionermykh tovarystv cherez systemu upovnovazhenykh organiv [Exercise of the economic competence of joint-stock companies through the system of authorized bodies]. *Porivniialno-analitychne parvo*. No. 5, 127–131. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b4311123-f026-4334-b06e-29a44513a48d/content> [in Ukrainian].
2. Golovatzkyi, O. (2025). Skasuvannia Hospodarskoho kodeksu: pro shcho novui zakon ta yak vin vplyne na robotu biznesu? [Abolition of the Commercial Code: what is the new law about and how will it affect business operations?] / LIGA ZAKON. URL : <https://surli.cc/swjqws> [in Ukrainian].
3. Gul, T. (2025). Shtatnyi rozpys z 28.08.2025: shcho zminytsia [Staffing list from 08/28/2025: what will change] / *7eminar*. URL : <https://7eminar.ua/news/5910-statnii-rozpis-ta-struktura-pidprijemstva-z-28082025-shho-zminitsya> [in Ukrainian].
4. Otzokolich, V. (2025). Hospodarskyi kodeks vtratyv chynnist: sut reform ta kliuchovi zminy dlia yurosib [The Commercial Code has lost its validity: the essence of the reforms and key changes for legal entities] / LIGA ZAKON. URL : <https://surli.cc/mqlipe> [in Ukrainian].
5. Tsomra, V. Yu. (2025). Pravosubiektnist tovarystva z obmezhenoiu vidpovidalnistiu: skladovi, osoblyvosti ta praktychni aspekty [Legal capacity of a limited liability company: components, features, and practical aspects]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. No. 1, 175–179. DOI : <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-1/37> [in Ukrainian].

6. Shabelnikov, A. (2025). Skasuvannia Hospodarskoho kodeksu: yak adaptuvaty dohovory orendy komertsii noi nerukhomosti do norm TSK [Abolition of the Commercial Code: how to adapt commercial real estate lease agreements to the norms of the Civil Code] / LIGA ZAKON. URL : <https://surli.cc/asqjmb> [in Ukrainian].

7. Shcherbakova, N. (2025). Yak skasuvannia Hospodarskoho kodeksu vplyne na zemelni vidnosyny ta prava na zemliu? [How will the repeal of the Economic Code affect land relations and land rights?] / LIGA ZAKON. URL : <https://surli.cc/yoolns> [in Ukrainian].

V. K. Antoshkina, O. A. Rassomakhina. TRANSFORMATION OF THE LEGAL CAPACITY OF COMMERCIAL BUSINESS ENTITIES AFTER THE REPEAL OF THE COMMERCIAL CODE OF UKRAINE

The article examines the legal regulation of commercial business entities in Ukraine in the context of the repeal of the Commercial Code and the introduction of the Law of Ukraine No. 4196-IX of January 9, 2025. It analyzes the legal capacity of legal entities and individual entrepreneurs, their organizational and legal forms, the procedure for transforming state and municipal enterprises into corporate structures, as well as mechanisms for transferring property, rights, and obligations to successors. Changes in the field of commercial real estate lease agreements and the use of land plots are considered, emphasizing the need to adapt constituent documents and contracts to new conditions.

It is shown that the transformation of the legal environment aims to unify the legal status of commercial entities, ensure transparency in the management of state and municipal assets, and to provide stability and predictability of business activities in the context of legislative reforms.

The purpose of the article is to study the peculiarities of legal regulation of the legal capacity of commercial business entities under the conditions of the repeal of the Commercial Code of Ukraine and to analyze the corresponding legislative changes.

The research methodology includes general scientific and special-legal methods of cognition, national legislation, and analytical materials.

Keywords: *legal regulation, legislative transformation, legal status, legal capacity, business capacity, business competence, liability, commercial activity, entrepreneurship, legal entity, business entity, organizational and legal form, economic autonomy of the entity.*